

det foreliggende Forslag er tilføjet dette, at „Landlov maa ikke nægtes Sømanden i hans Fritid, medmindre“ — og saa kommer der nogle Forbehold, under hvilke det kan nægtes ham. Og endnu skarpere kommer det, som Kommissionen mener, frem i dens Betænkning, hvor det Pagina 68 siges, at Føreren er pligtig til at give ham — Sømanden — Landlov i hans Fritid, hvis ikke afgørende Grunde taler derimod. Herefter skulde det altsaa gælde — i Modsætning til, hvad der tidligere har været Tilfældet —, at under en Forhandling mellem Skibsfører og Mandskab om rent disciplinære Forhold kan der af den paagældende Sømand rejses en Disput om, hvorvidt Skibsføreren har Lov til at nægte at opfylde hans Ønske eller ej, og han kan endog under Trusel om Sagsanlæg og Bødeansvar for Skibsføreren søge at tvinge sit Ønske igennem.

Hvad dette kan komme til at betyde, vil man forstaa af et Eksempel, som jeg skal tillade mig at nævne. En Del af Mandskabet kommer i en tropisk Havn og forlanger Landlov; Skipperen, Manden med Ansvaret, har en Følelse af, at der er Uvejrlighed i Luften, at der kan ventes en Tropestorm, men noget bestemt kan han naturligvis ikke sige derom. Her kan altsaa hænde et af to: Enten at Skipperen, af Frygt for at blive beskyldt for haardhændet Behandling, der efter Loven er strafbar, og overfor Truselen fra Mandskabet om eventuelt Sagsanlæg gaar til at give Mandskabet fri med den Følge, at der, hvis Stormen, som han efter Barometeret og andre Tegn venter, kommer, maaske overgaar Skibet en Ulykke; eller ogsaa, at han ikke lader sig paavirke af disse Henvendelser fra Mandskabet eller Truselen, men forlanger, at alle skal blive om Bord. Hvis da virkelig Stormen kommer, og man som Følge af, at man har fuld Besætning om Bord, kan udlægge ekstra Fortøjninger, fyre op under Kedlerne, eventuelt, hvis det viser sig nødvendigt, stikke i Søen og derved frelse Skibet, vil Skibsførerens Stilling maaske hos Mandskabet finde fornøden Paa-skønnelse; men hvis Stormen ikke bliver til noget, hvis det maaske kun bliver til et ganske almindeligt Tordenvejr, ja, saa maa den ansvarsbevidste Kaptajn finde sig i, at Mandskabet, hvis det vil, indklager ham, og han kan ifalde Strafansvar, fordi han ud fra en ærlig Overbevisning har ment det nødvendigt at holde Mandskabet om Bord. Jeg fremdrager blot dette Eks-

empel, fordi det viser, hvor uheldigt det kan være, at man i disciplinære Forhold med Loven i Haand kan rejse en Strid mellem Fører og Mandskab.

Jeg skal pege paa et andet Forhold, paa det Forhold, der vedrører Rømning fra Skibet. Ved Rømning forstaaer man jo i denne Forbindelse, at en Sømand forlader Skibet for ikke at vende tilbage. Det kan skyldes forskellige Aarsager, det kan skyldes, at han — maaske med Rette — er blevet ked af at være om Bord i Skibet, det kan skyldes, at han har sluttet interessante Bekendtskaber i Land, saa at han ønsker at blive der, og det kan endelig — hvad der vel nok er det almindeligste — skyldes, at Skibet ligger paa en Plads, hvor der er Mangel paa Søfolk, hvad der medfører, at Forhyringsagenter, de saakaldte Hyrebasser, sværmer omkring og søger at formaa fremmed Mandskab til at rømme, til at bryde deres Kontrakt, for at tage Hyre til en langt højere Hyre end den, de har i deres eget Skib. Hvad enten det nu skyldes den ene eller den anden Aarsag, ligger det i Sagens Natur, at en saadan Rømning for en Skibsfører er et i højeste Grad uheldigt Forhold. Det kan medføre, at han — i et forholdsvis mildt Tilfælde — maaske ude fra Reden maa søge tilbage til Byen for i sidste Øjeblik at søge at skaffe nye Folk, hvad der kan være overordentlig vanskeligt og i hvert Fald vil vise sig ganske overordentlig tids-spildende. Og Tid er Penge for Skib og Ladning. I vanskeligere Tilfælde kan Resultatet blive, at han maa gribe til det højst uheldige Middel selv at søge Hyrebassernes Hjælp for at formaa Søfolk fra andre Skibe til at rømme derfra og tage Hyre hos ham, men i værste Tilfælde kan det endog komme til at betyde, at han overhovedet ikke kan faa Folk, hvad der igen medfører, at han enten med store Pengeofre maa lade Skibet ligge, indtil Rederiet kan faa sendt Folk andet Steds fra, eller maa gaa til Søs med et Mandskab, der er for lille, hvorved baade Mandskab, Skib og Ladning udsættes for Fare. Dette er altsaa, som ærede Medlemmer forhaabentlig vil se, et alvorligt Forhold. Dette har de, som har skrevet den nugældende Sølov, været paa det rene med, og de siger derfor, hvor det drejer sig om Straffebestemmelser angaaende dette Forhold, at „rømmer nogen af Mandskabet, straffes han med simpelt Fængsel fra 14 Dage til 3 Maaneder.“ Straffen kan under skærpende Omstændigheder stige til Fængsel paa Vand og Brød, ja endog til Forbedringshus i indtil et Aar.